

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Андрій КУДРЯШОВ

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО АСПРАНТУРУ ТА ДОКТОРАНТУРУ
ДЕРЖАВНОГО БІОТЕХНОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

УХВАЛЕНО

рішення вченої ради ДБТУ

протокол № 5 від « 14 » квітня 2022 р.

та вводиться в дію з « 01 » вересня 2022 р.

Харків –2022рік

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Це положення розроблене на підставі Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Постанови Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261 (зі змінам) «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», Статуту Державного біотехнологічного університету (далі – ДБТУ), інших нормативних актів ДБТУ.

Відділ аспірантури та докторантури є структурним підрозділом ДБТУ, основним завданням якого є організація та координація діяльності з підготовки здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо - науковому) та науковому рівнях вищої освіти з метою здобуття ступеня доктора філософії (PhD) та доктора наук (відповідно).

У своїй діяльності Відділ аспірантури та докторантури ДБТУ керується Конституцією та законами України, відповідними постановами Кабінету Міністрів України та нормативними актами Міністерства освіти і науки України та інших центральних органів виконавчої влади України, іншими нормативними документами, а також Статутом ДБТУ, Правилами внутрішнього розпорядку, колективним договором, рішеннями вченої ради, наказами ректора та цим Положенням.

2. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ТА ФУНКЦІЇ

Основним завданням Відділу аспірантури та докторантури ДБТУ є організація підготовки наукових та науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації на третьому освітньо-науковому та науковому рівнях вищої освіти у відповідності до Закону України «Про вищу освіту», Постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)».

Відділ аспірантури та докторантури ДБТУ виконує наступні функції:

розробляє та подає до Міністерства освіти і науки України пропозиції

щодо обсягів прийому до аспірантури та докторантури на місця, що фінансуються за рахунок державного бюджету;

розробляє, узгоджує та подає на розгляд вченої ради ДБТУ правила прийому до аспірантури та докторантури;

здійснює інформаційний супровід з питань аспірантури та докторантури;

організовує створення предметних комісій та проведення вступних випробувань і зарахування в аспірантуру та докторантуру;

сприяє підготовці ліцензійних справ спеціальностей аспірантури та взаємодії з Міністерством освіти і науки України;

здійснює прийом до ДБТУ аспірантів, здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії на спеціальності, які пройшли процедуру ліцензування;

здійснює прийом до ДБТУ докторантів;

здійснює обробку персональних даних працівників підприємства в базі персональних даних ДБТУ;

забезпечує захист персональних даних працівників підприємства (здобувачів вищої освіти), які обробляються;

узгоджує обсяг навчального навантаження по дисциплінах аспірантури;

сприяє організації освітнього процесу для аспірантів, взаємодіє з деканатами, відповідними кафедрами, навчальним відділом;

сприяє організації звітної кампанії аспірантів, докторантів, надає пропозиції про проведення атестації здобувачів;

здійснює ведення та зберігання особових справ аспірантів, здобувачів, докторантів;

готує і подає матеріали і проєкти рішень на розгляд та затвердження вченої ради ДБТУ, а також проєкти наказів з питань функціонування аспірантури та докторантури;

готує довідки на вимогу про навчання та перебування в аспірантурі і докторантурі, клопотань в бібліотеки та інші організації;

готує звіти про підсумки роботи;

оформлює і передає до архіву ДБТУ особові справи аспірантів, докторантів, здобувачів.

3. ВЗАЄМВІДНОСИНИ МІЖ АСПІРАНТАМИ І ДОКТОРАНТАМИ ТА ДБТУ

Підготовка в аспірантурі та докторантурі здійснюється за рахунок: коштів державного бюджету України – за державним замовленням; коштів юридичних чи фізичних осіб (на умовах контракту) – понад державне замовлення в межах ліцензійного обсягу.

Підготовка аспірантів за рахунок коштів юридичних чи фізичних осіб здійснюється на підставі контрактів, укладених між ДБТУ та вступниками до аспірантури (фізичними особами або установами, організаціями та підприємствами, до направили їх на навчання), якими передбачаються усі права, обов'язки та відповідальність сторін, а також порядок відшкодування витрат на їх підготовку.

Максимальна кількість вступників до аспірантури в ДБТУ по кожній спеціальності за всіма формами фінансування визначається у відповідності з ліцензійним обсягом, зазначеним в ліцензії, виданій Міністерством освіти і науки України, з урахуванням можливостей забезпечення кваліфікованого наукового керівництва та задоволення освітніх потреб аспірантів за відповідною спеціальністю.

4. АСПІРАНТИ ТА ДОКТОРАНТИ ДБТУ МАЮТЬ ПРАВО НА:

отримання всіх видів відкритої наукової інформації, наявної в ДБТУ;
отримання методичного і змістовного наукового консультування щодо власного дослідження від наукового керівника (консультанта);

безпечні та нешкідливі умови для проведення наукових досліджень;
академічну мобільність, що реалізується відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579;

академічну відпустку, зокрема за станом здоров'я, у зв'язку з

вагітністю та пологами, для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, відповідно до законодавства;

отримання у встановленому порядку грантової підтримки наукових досліджень та стипендій, заснованих на честь видатних діячів науки, освіти, культури, громадських діячів, а також заснованих Президентом України, Кабінетом Міністрів України, державними чи недержавними органами, підприємствами, установами чи організаціями;

отримання державної стипендії встановленого розміру у разі зарахування на навчання за державним замовленням на денну форму навчання;

участь у виборах до органів самоврядування ДБТУ;

роботу за сумісництвом відповідно до законодавства України;

забезпечення гуртожитком на строк навчання за умови оплати його вартості згідно з затвердженими в університеті тарифами.

Покладення Університетом на аспіранта чи докторанта обов'язків, не пов'язаних з виконанням відповідної освітньо-наукової (наукової) програми та підготовкою дисертації (монографії, статей), забороняється.

Особам, що зараховані за державним замовленням до аспірантури на денну форму навчання або докторантури стипендія призначається з дня їх зарахування.

5. АСПІРАНТИ ТА ДОКТОРАНТИ ДБТУ ЗОБОВ'ЯЗАНІ:

дотримуватися вимог чинного законодавства, морально-етичних норм і стандартів поведінки;

протягом строку навчання в аспірантурі аспірант зобов'язаний виконати всі вимоги освітньо-наукової програми, зокрема здобути теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіти методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провести власне наукове дослідження,

результати якого мають наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення, та захистити дисертацію;

усі аспіранти незалежно від форми навчання зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені індивідуальним навчальним планом аспіранта та відповідною освітньо-науковою програмою;

виконувати індивідуальний план наукової роботи та звітувати про хід його виконання на засіданні кафедри;

захистити в установленій строк свої наукові досягнення у вигляді дисертації (для аспірантів) та у вигляді дисертації, або опублікованої монографії, або за сукупністю опублікованих у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях статей (для докторантів) у спеціалізованій вченій раді.

Аспірант або докторант може бути відрахований з аспірантури або докторантури за грубе порушення правил внутрішнього розпорядку ДБТУ, за вчинення протиправних дій, а також за невиконання індивідуального плану роботи без поважних причин. Рішення про відрахування аспіранта або докторанта приймає вчена рада ДБТУ. На підставі рішення вченої ради аспірант або докторант відраховується з аспірантури або докторантури наказом ректора.

Особа, яка раніше навчалася в аспірантурі чи докторантурі за державним замовленням і не захистилася або була відрахована з неї достроково, має право на повторний вступ до аспірантури (ад'юнктури) чи докторантури за державним замовленням лише за умови відшкодування коштів, витрачених на її підготовку, у визначеному Кабінетом Міністрів України порядку.

6. ПРАВА

6.1. Відділ Аспірантури та ДБТУ має право:

одержувати від завідувачів кафедр, наукових керівників і консультантів, факультетів заявки щодо проєкту плану прийому аспірантів та

докторантів на навчальний рік;

отримувати від завідувачів кафедр, наукових керівників і консультантів аспірантів і докторантів вичерпну інформацію щодо виконання індивідуальних планів робіт аспірантів і докторантів;

вимагати від факультетів і кафедр своєчасного виконання наказів і розпоряджень, що стосуються питань підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук;

отримувати від завідувачів кафедр, деканів факультетів та інших посадових осіб університету інформацію, необхідну для виконання покладених на відділ аспірантури та докторантури обов'язків;

вносити пропозиції на вчену раду ДБТУ щодо відрахування, надання відпусток та ін. аспірантів і докторантів;

вносити свої пропозиції керівництву ДБТУ щодо покращання роботи з підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук.

7. ВЗАЄМОВІДНОСИНИ З ІНШИМИ СТРУКТУРНИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ ДБТУ

Відділ аспірантури та докторантури взаємодіє та узгоджує свою роботу з іншими структурними підрозділами ДБТУ відповідно до Статуту, положень про структурні підрозділи та доручень ректора у межах визначених повноважень:

з кафедрами – з питань організації роботи аспірантури: наукового керівництва, атестації аспірантів (докторантів), проведення вступних і кандидатських іспитів, узгодження навантаження;

з приймальною комісією – з питань організації роботи приймальної комісії, узгодження Правил прийому до аспірантури та докторантури;

з навчальним відділом – з питань організації навчального процесу аспірантів та роботи наукових керівників, консультантів (навчального навантаження);

з бухгалтерією - з фінансових питань (навчання за контрактом,

нарахування стипендії);

з юридичним відділом – з юридичних консультацій з питань організації роботи аспірантури та докторантури ДБТУ;

з секретарем вченої ради ДБТУ - з питань підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, доктора наук;

з адміністрацією – з питань що виникають у процесі роботи.

Відділ аспірантури та докторантури взаємодіє у встановленому порядку з працівниками структурних підрозділів, відповідальних за обробку персональних даних працівників підприємства в базі персональних даних ДБТУ.

8. СТРУКТУРА

8.1. Структура та штат відділу аспірантури та докторантури ДБТУ визначаються відповідно до основних завдань та функцій, що на неї покладаються, і затверджуються наказом ректора ДБТУ у відповідності до діючих норм і в межах штатного розпису на підставі пропозицій проректора з наукової роботи.

8.2. Загальну координацію роботи відділу аспірантури та докторантури, контроль за організацією та координацією наукової підготовки здобувачів ступеня філософії та доктора наук здійснює проректор з наукової роботи університету.

9. АСИСТЕНТСЬКА ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА АСПІРАНТІВ

9.1. Індивідуальний план роботи аспіранта включає обов'язкову для виконання позакредитну практичну складову “Педагогічна практика” (далі – ПП) з мінімальним обсягом 120 годин (але не більше ніж 200 год) протягом нормативного терміну підготовки в аспірантурі задля підвищення рівня набуття аспірантами компетентностей щодо організації та здійснення процесу навчання в закладах вищої освіти та отримання досвіду педагогічної діяльності.

9.2. Проведення ПП передбачає проведення аспірантом або його

асистування іншим викладачам у проведенні навчальних занять з дисциплін, що належать до спеціальності, за якою аспірант здійснює підготовку в аспірантурі Університету. ПП може бути виконана аспірантом у формі асистування на лекціях науковому керівнику (або іншим викладачам), відвідування та/або проведення семінарських (практичних, лабораторних) занять, проведення консультацій зі студентами, проведення виробничої (та інших видів) практики, інших видів аудиторного та поза аудиторного навчального навантаження.

9.3. У процесі проходження ПП аспіранти мають оволодіти навичками структурування і подання навчального матеріалу, способами активізації навчальної діяльності, прийомами професійної риторики та оцінювання навчальної діяльності слухачів тощо.

9.4. Конкретний зміст, тривалість та період виконання ПП аспіранта визначається кафедрою за погодженням з науковим керівником аспіранта з урахуванням стажу і здобутого аспірантом досвіду роботи в закладах вищої освіти, напрямом його наукового дослідження.

9.5. Загальне керівництво та контроль за проходженням ПП аспірантом покладається на завідувача кафедри, за якою закріплений аспірант. Про проходження ПП аспірант звітує на засіданні кафедри, за якою він був закріплений.

10. МОБІЛЬНІСТЬ АСПІРАНТІВ

10.1. Аспіранти мають право брати участь у конкурсах на отримання грантової підтримки наукових досліджень та стипендій, заснованих на честь видатних діячів науки, освіти, культури, громадських діячів, а також заснованих Президентом України, Кабінетом Міністрів України, державними чи недержавними органами, підприємствами, установами чи організаціями.

10.2. Академічна мобільність аспірантів реалізується відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 р.

№ 579.

10.3. Аспіранти, які реалізують право на академічну мобільність, протягом навчання, стажування чи здійснення наукової діяльності в іншому закладі вищої освіти (науковій установі) на території України чи її межами гарантується збереження місця навчання та виплата стипендії відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність. Такі особи не відраховуються з аспірантури.

11. АКАДЕМІЧНІ ВІДПУСТКИ

11.1. Аспірант має право на перерву в навчанні у зв'язку з обставинами, які унеможливають виконання ним індивідуального плану роботи аспіранта (за станом здоров'я, у зв'язку із призовом на строкову військову службу в разі втрати права на відстрочку від неї, сімейними обставинами тощо). Таким особам надається академічна відпустка у встановленому діючим законодавством порядку.

11.2. Охочі отримати академічну відпустку аспіранти подають:

заяву, в якій зазначають причини та підстави для надання академічної відпустки;

документи, що підтверджують зазначені в заяві причини.

11.3. Заява на надання академічної відпустки погоджується з науковим керівником.

11.4. Питання про надання академічної відпустки аспірантам розглядається на черговому засіданні вченої ради Університету, яка ухвалює відповідне рішення і встановлює терміни академічної відпустки аспіранта, здебільшого 1 рік. Відповідне рішення вченої ради Університету вводиться в дію наказом ректора та доводиться до відома аспіранта.

11.5. До терміну підготовки в аспірантурі не включається період перебування в академічній відпустці. На час перебування аспіранта в академічній відпустці виплата стипендії призупиняється.

11.6. Не пізніше ніж за місяць до закінчення терміну наданої

академічної відпустки, аспірант має подати до відділу аспірантури і докторантури заяву про (одне з перелічених):

поновлення підготовки в аспірантурі Університету;

продовження терміну наданої йому академічної відпустки та надати документальне підтвердження причин такого продовження академічної відпустки;

відрахування з аспірантури Університету та, за наявності, надати документальне підтвердження зазначених причин відрахування.

11.7. Питання про поновлення підготовки в аспірантурі після завершення академічної відпустки або відрахування з аспірантури, або продовження терміну наданої раніше академічної відпустки аспірантам розглядається на черговому засіданні Вченої ради Університету, яка ухвалює відповідне рішення, що вводиться в дію наказом ректора та доводиться до відома аспіранта.

11.8. Після закінчення академічної відпустки й поновлення аспіранта він продовжує виконувати індивідуальний план роботи аспіранта.

12. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

12.1. Положення вводиться в дію наказом ректора Університету.

12.2. Усі зміни та доповнення до цього Положення розглядаються та ухвалюються на засіданні вченої ради Університету.